

Volný objekt na téma proměna

Transform vision into action

TRANSFORMATION

Mikuláš Starý

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Design skla

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Mikuláš Starý**
Osobní číslo: **K13034**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Design skla**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Volný objekt na téma proměna**

Zásady pro vypracování:

Konzultace s vedoucím bakalářské práce

Zpracování návrhů, modely, kresebné studie

Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu

Fotodokumentace

Obeznamení s použitou technologií

Realizace v materiálu

Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

CABEJŠEK, Milan. Zušlechťování skla. Praha: L+P, 2004. ISBN 80-239-4265-4.

HLAVÁČ, Jan. Základy technologie silikátu. 2. vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1988. ISBN 04-816-88.

MILLER, Judith, Frankie LEIBE a Mark HILL. Sklo 20.století. 1. vyd. Bratislava: Noxi, 2005. ISBN 80-89179-21-5.

THWAITES, Angela. Mold makiong for glass. London: Bloomsbury, 2011, 144 s. ISBN 978-1-4081-1433-9.

CUTLER, Vanessa. New technologies in glass. London: A&C Black, 2012, 128 s. ISBN 978-1-4081-3954-7.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. MgA. Petr Stanický, MFA

Ateliér Design skla

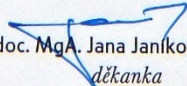
Datum zadání bakalářské práce:

15. prosince 2016

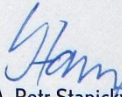
Termín odevzdání bakalářské práce:

12. května 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

doc. MgA. Petr Stanický, MFA
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

MIKULAŠ STARÝ

Ve Zlíně .....26.4.2017.....

.....
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše, přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

V tématu proměna, jsem se prakticky zabýval proměnou skla hutní technikou tvarování. Sklovinu jsem tvaroval pomocí formy, složené z kovových segmentů lineární povahy. Teoreticky se touto prací dotýkám témat formování osobnosti. Formování skla představuje paralelu s proměnou osobnosti. Proto jsem sklu dal tvar, připomínající lidskou postavu. Když jsem si představil formu, jako součást objektu, našel jsem smysl tohoto díla. Výsledkem je tedy instalace skla a kovové struktury, která mu dala jeho tvar. Části kompozice jsou rozděleny a zároveň opticky spojeny reflexním sklem. Na rovině reflexního skla dochází k mísení a spojování obrazů. Pohled na dílo vytváří iluzi, že sklo je uvnitř formy. Kompozice tak umožňuje divákovi vidět fáze proměny amorfnní látky jako paralelu formování osobnosti.

Klíčová slova: proměna, proměna osobnosti, 3D lineární forma, foukané sklo, reflexní sklo, instalace, sklo

ABSTRACT

On the topic of transformation, in my work, I was practically engaged in the transformation of glass by form shaping at the hot shop. I have shaped the molten glass by form composed of metallic segments of linear character. Theoretically, this work touches on issues of personality transformation or identity formation. Glass space is parallel to forming a human identity. That is why glass has a shape that resembles a human figure. While working, I began to realize that the metal form is a part of the work, so the resulting installation involves a negative shape along with the resulting shape of the glass. These two parts are divided and optically connected by a special reflective glass. The connection takes place in the reflection of this glass, where the optical illusion of the glass occurs in the form.

Keywords: personality, transformation , form shaping, reflective glass, optical illusion, 3D linear form, instalation, glass

Tímto děkuji panu docentu MgA. Petru Stanickému, M.F.A., jakožto vedoucímu práce a MgA. Michaela Spružinové, za usměrňování mne při práci a za postřehy, které přispěly k výsledné realizaci práce. Dále děkuji mistrům ze školní huti umělecko-průmyslové školy sklářské ve Valašském Meziříčí, kde bylo realizováno foukané sklo. Jmenovitě to je sklářský mistr pan MgA. Ondřej Strnadel a mistr pan Michal Pavlík. Poděkování patří také mému otci a rodině, která mne podporovala při studiu na univerzitě. V neposlední řadě děkuji za oponenturu paní doktorce PhDr. Aleně Podzemné.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne:

Mikuláš Starý

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ POJMŮ	11
1.1 3D LINEÁRNÍ FORMA.....	11
1.2 SKLO A SKLOVINA	11
1.2.1 Sklovina.....	11
1.2.2 Sklo	11
1.3 INSTALACE.....	11
2 PROMĚNY	12
2.1 VZDOR	14
2.2 VYSOKÉ NAPĚTÍ	15
2.3 HLAVA	16
2.4 TRANSFORMACION	17
3 REŠERŠE- VÝTVARNÍ UMĚLCI	19
3.1 ANTONY GORMLEY	19
3.1.1 Biografie.....	19
3.1.2 Reflection II	19
3.2 MONIKA SOSNOWSKA	20
3.3 JOHN PANTING	22
3.4 HANS BELLMER.....	23
3.4.1 Přiblížení autorovy tvorby.....	23
3.4.2 Inspirace	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
4 REALIZACE	26
4.1 ZÁMĚR REALIZACE	26
4.2 NÁVRHY A HLEDÁNÍ TVARU	26
4.2.1 Kresby	27
4.2.2 Modely	28
4.3 3D LINEÁRNÍ FORMA	29
4.4 FOUKÁNÍ SKLA	30
4.5 INSTALACE	31
4.5.1 Návrhy	31
4.5.2 Realizace instalace 1:1	31
4.5.3 Technické řešení instalace.....	32
5 TECHNOLOGIE VÝROBY	33
5.1 VÝROBA SKLA FOUKANÉHO SKLA	33
5.1.1 Tavení skla	33
5.1.2 Foukání skla	33
5.1.3 Opracování skla.....	34
5.2 SVAŘOVÁNÍ KOVOVÉ FORMY.....	35
5.2.1 Svařování tavící se elektrodou v ochranné atmosféře CO ₂	35

5.3	ZPRACOVÁNÍ PLOCHÉHO SKLA	35
5.3.1	Polopropustné zrcadlo	36
5.3.2	Fyzikální vlastnosti	36
ZÁVĚR	.....	37
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	.....	39
SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	.....	40
SEZNAM OBRÁZKŮ	.....	41
SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ	.....	42

ÚVOD

Téma proměna jsem pojal v několika významových rovinách, které se navzájem prolínají. Z praktického hlediska jsem se snažil nalézt a experimentálně ověřit novou metodu transformace sochařské prostorové představy – vize do výsledného skleněného objektu, jehož tvar by odpovídal počáteční představě. Akce tvarování dutého foukaného skla se uskuteční v kovové formě.

Hledání vhodné konstrukce formy, která by převedla tvary z hliněného modelu do skla, se stalo těžištěm mé práce. Cílem, který jsem si stanovil, bylo vyvinout formu z lineárních kovových prvků, uspořádaných do prostorové struktury. Bylo potřeba také zohlednit požadavek opakovatelnosti celého procesu formování skloviny. Nové metodě jsem dal název *3D lineární forma*. Zdokonaloval jsem ji praktickými zkouškami a zpětnou korekcí teoretických předpokladů.

Touto prací jsem se vydal na cestu osobního vývoje, hledání, ověřování, učení. Chtěl jsem zvětšit rozsah svého uměleckého vnímání a získat nové zkušenosti.

Formování skloviny, vidím jako paralelu formování osobnosti člověka. Do projektu *Transformation – transform vision into action* jsem zahrnul i vybraná díla z předešlých tří let, která s proměnou mé umělecké osobnosti významově souvisí. Symbolické vnímání uměleckého díla považuji za velmi důležité. Mým cílem bylo teoreticky popsat různé pohledy na proměny osobnosti, ve vztahu k uměleckým dílům.

V části rešerše popisují tvorbu výtvarníků, kteří mne inspirovali svými díly.

Cílem této práce je vytvořit komplexní umělecké dílo. Objekt se skládá z několika částí, které budou zavěšeny ve volném prostoru. Instalace objektu bude reflektovat proměnu z několika výrazových a významových hledisek. Nedávám si za cíl vytvořit čistě esteticky dokonalé umělecké dílo, ale dílo, ve kterém divák může nalézt nespočet významů a myšlenek.

Předpokladem zvládnutí realizace tohoto díla, byla umělecko-řemeslná práce s různými materiály. Použité technologické postupy, které byly při realizaci díla uplatněny, jsem zapsal do samostatné kapitoly.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ POJMŮ

1.1 3D Lineární forma

Zavedl jsem nový termín, *3D lineární forma*, pro pojmenování originálního způsobu formování skloviny, ke kterému jsem se dopracoval celou řadou experimentů. Podstatou je prostorová struktura ocelových prutů, které formují foukané sklo. Jedinečné je vytváření formy přímo na hliněném modelu, takže autor může do značné míry předvídat výsledný tvar skla. To jsem demonstroval na vyfouknutí lidské postavy do formy, kterou vystavuji.

1.2 Sklo a sklovina

V teoretické a praktické části bakalářské práce používám pojmy sklo a sklovina v různých kombinacích z důvodu důležitosti diferencovat sklovinu jako taveninu skla a sklo jako pevný stav. Potřebu, diferencovat tyto dva pojmy, jsem vypořádal z komunikace s širokou veřejností, kdy často lidé považují sklo a sklovinu za synonymum.

1.2.1 Sklovina

Sklovina je ve sklářském průmyslu pojem pro taveninu skla, která se při vysokých teplotách chová jako kapalina. Pojem sklovina tedy používám pro ještě tvarovatelný, roztavený materiál.

1.2.2 Sklo

Sklo, neboli skelný stav, je pojem pro pevnou látku, která vznikla ztuhnutím (v důsledku ochlazení) taveniny (skla) bez krystalizace. Tuto pevnou látku, ve které se při ochlazení nestihne vytvořit pravidelná krystalická mřížka, nazýváme amorfní. Materiál ve skelném stavu již nelze tvarovat.

1.3 Instalace

Instalace uměleckého objektu je způsob prezentace uměleckého díla, kdy jednotlivé části jsou včleněny do výstavního prostoru. V mém případě jsem zvolil způsob instalace zavěšením ze stropu na táhlech.

2 PROMĚNY

Do tématu proměny jsem zahrnul i některé předcházející objekty, které se závěrečným projektem významově souvisí. Celkový projekt s názvem *Transformation – transform vision into action* – se skládá z objektů nazvaných *Vzdor*, *Vysoké napětí*, *Hlava* a *Transformation*. Vedle bakalářské realizace jsou zde popsána vybraná díla z předešlých tří let, na kterých je možno ukázat proces hledání vlastního uměleckého výrazu – formování osobnosti umělce.

Objekt nazvaný *Vzdor* vznikl v atmosféře borcení iluzí, střetu různých názorů na umění. Postupně jsem došel k názoru, že vedle hodnoty originality a uměleckého provedení, je pro mne mnohem důležitější autenticita uměleckého výrazu. Řečeno slovy Karla Čapka: „ Byly mé lásky, mé zkušenosti, mé názory, kdeco bylo mé. Teprve později člověk vidí, že to nebylo jenom jeho, že jsou věci obecné, kterými si musí projít, zatímco si myslel, že je objevuje.“¹

Umělecká vize může někdy vzniknout zcela nečekaným způsobem, není třeba ji hledat, objevovat, přijde sama. Takovou zkušenost mám s nezapomenutelným snem, pod jehož vlivem jsem vytvořil objekt, nazvaný *Vysoké napětí*. Surrealisté používali sny jako základní uměleckou metodu, propracovali ji do uměleckého směru. V mém případě vznikla snová vize zcela spontánně. Sen je racionálně těžko uchopitelný, není třeba se složitě zabývat jeho výklady. Došel jsem k přesvědčení, že důležité je zprostředkovat dalším lidem vnitřní energii inspiračního zážitku. Realizoval jsem skleněný objekt, svázaný ionizujícími světelnými paprsky. Velmi působivé bylo nainstalování díla v tmavém podzemním prostoru bývalého atomového krytu. Byl to naprostý opak „white cube“ v moderních galeriích. Zážitky účastníků výstavy byly pro mne významnou zpětnou vazbou. Přesvědčil jsem se o tom, jak důležité je pracovat s atmosférou místa a výstavního prostoru.

Proměna – formování osobnosti je obsahem také dalšího vybraného objektu - *Hlava*. Je to kompozice zrcadel a sádrové hlavy. Objekt je autoportrét. Námětem je sebepojetí. Obrazy sebe sama se mísí s odrazem diváků kolem objektu. Světelné paprsky z očí hlavy protínají obrazy, v nichž se zrcadlí i diváci a tím se stávají součástí kompozice. Formování vlastní osobnosti ve vztahu k ostatním lidem se zabýval sociolog Charles Horton Cooley. Vysvětloval situaci pomocí konceptu Zrcadlového já. Tento koncept byl založen na předpokladu,

---

¹ ČAPEK, Karel. *Hordubal. Povětroň. Obyčejný život*. Praha: Slovart, 2011. ISBN 978-80-7391-459-2.

že člověk si buduje představu o sobě především tím, že se snaží pohlížet na sebe očima druhých lidí. V angličtině zavedl pojem „looking-glass self“.²

Objekt *Transformation* je pokračováním snah o ztvárnění formování osobnosti. V symbolické rovině vyjadřuje kovová forma vlivy, které formují osobnost člověka. Skleněná plastika ženské postavy symbolizuje osobnost samotnou. Rovina polopropustného zrcadla vytváří obrazy interakcí. Odráží skleněnou postavu z různých stran, mísí v různých poměrech to, co je před zrcadlem s prostorem za zrcadlem. Umožňuje promítnutí postavy zpět do formy, zrcadlí diváky, kteří se stávají součástí scény. Aktér studuje své vlastní akce.³Vše je skutečné, ale obrazy se neustále mění a mohou vytvářet iluze. Při tvorbě tohoto objektu jsem si uvědomil, jak těžké je v životě rozeznávat vize a iluze. Z hlediska formování uměleckého charakteru jsem dospěl k názoru, že iluze jsou jako slepé uličky, kdežto vize jsou představy, u kterých se časem ukáže, že vedly správným směrem. Troufám si tvrdit, že žádný člověk není pravým realistou, představy všech lidí jsou směsí iluzí a vizí.

Obr. 1 odraz, foto: Mikuláš Starý

---

² COOLEY, CHARLES HORTON. 1902. "The Looking-Glass Self." Pp. 189 in *Social Theory: The Multicultural Readings* (2010) edited by C. Lemert. Philadelphia: Westview Press.

³ W. REVANS, Reginald. *The ABC of Action Learning*. 2. Chartwell-Bratt Student litteratur, 1983, 84 s. ISBN 0862380448, 9780862380441.

2.1 Vzдор

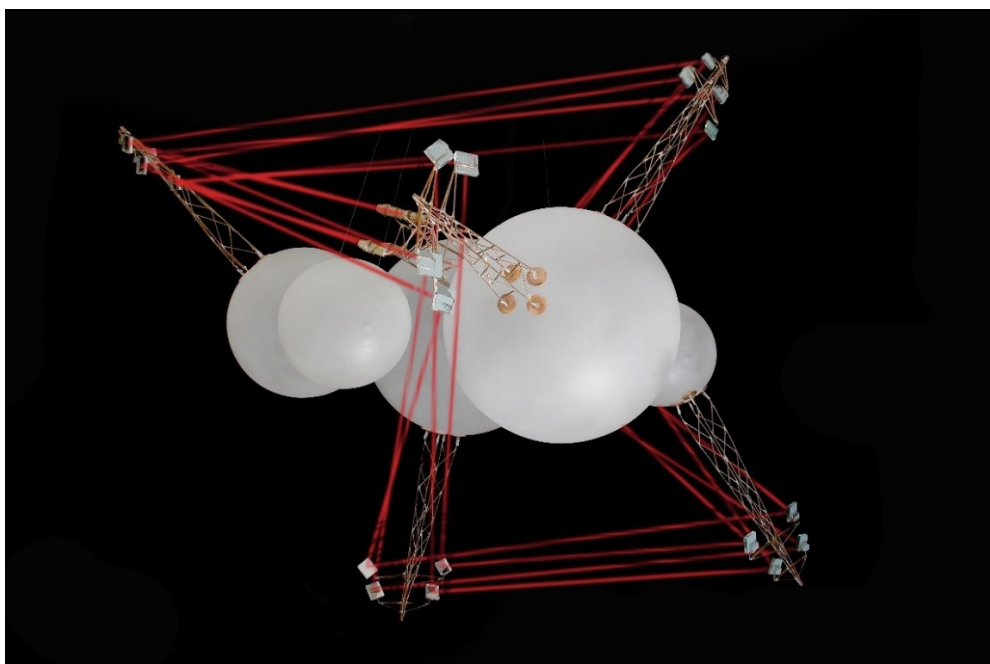
Toto období charakterizuje objekt vytvořený ze štípaných skleněných ostnů. Název *Vzdor* vypovídá o vzepření se tradičním hodnotám předešlých generací. Vyjadřuje pocity mladého člověka, jehož vnitřní svět se ocitne ve stavu punk - „no future for me“. Jako dikobraz vystrkuje ostny, vystřeluje šípy a zběsile útočí na všechny strany.

Obr. 2 *Vzdor*, foto: Mikuláš Starý

2.2 Vysoké napětí

Inspirace snem. Toto období souvisí s hledáním vlastního osobitého uměleckého výrazu. Na základě snových vizí, jsem vytvořil objekt plující tmou, surrealistickou planetu ze skla, posázenou stožáry a opředenou paprsky sršící energií. Toto dílo poukazuje na velký potenciál člověka i lidstva tvořit a ničit. Kladné hodnocení této práce mne motivovalo téma dále rozvíjet.

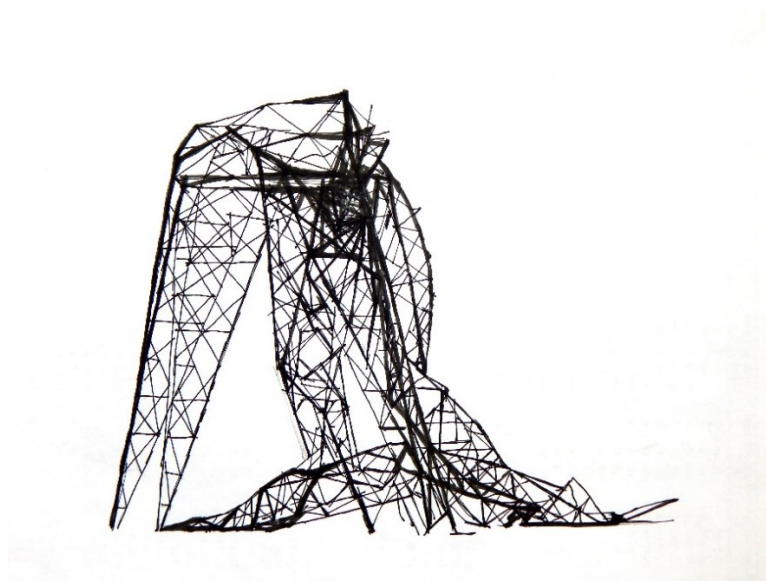

Obr. 3 *Vysoké napětí*, světelný objekt, foto: Mikuláš Starý

Carl Gustav Jung popisoval ve svém díle *Symboly transformace* (1912) životní energii a její zdroj těmito slovy: „Čím větší protiklad, tím větší potenciál. Velká energie vychází jen z patřičně velkého napětí protikladů.“⁴

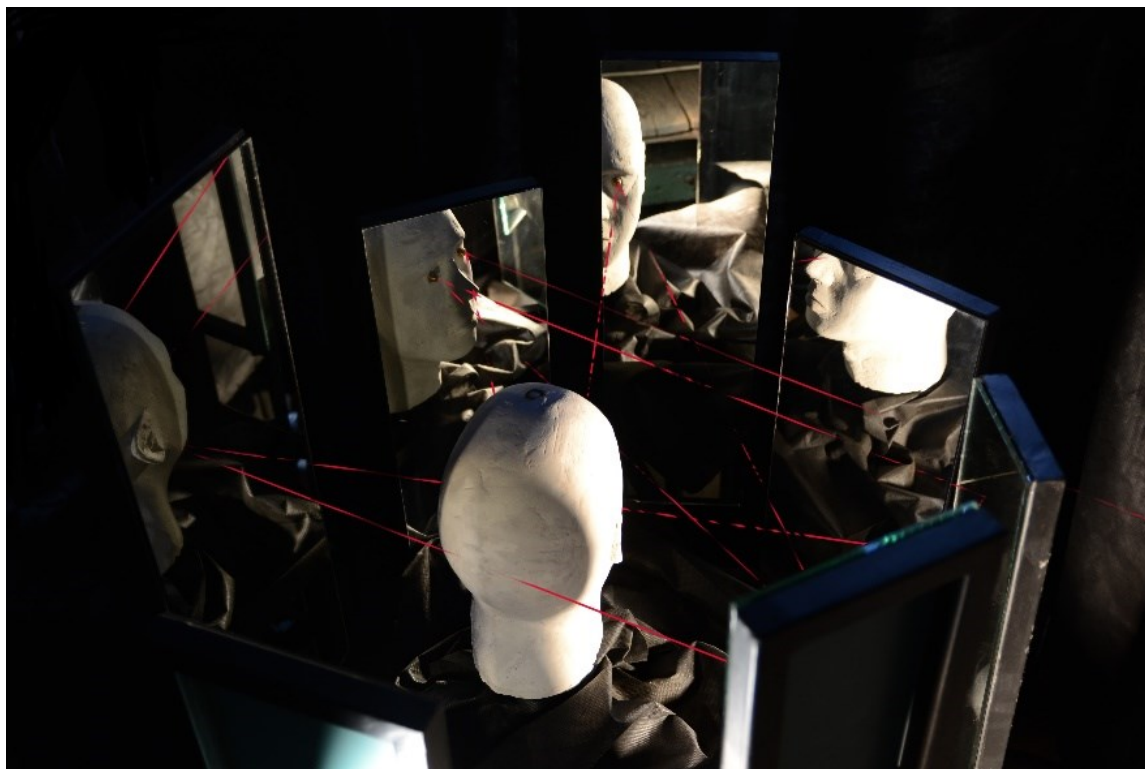
⁴ JUNG, C.G. (1956). *Symbols of Transformation, Collected Works of C. G. Jung*, London: Routledge. ISBN 978-0-415-13637-2

Obr. 4 kresba zdeformovaného stožáru, autor: Mikuláš Starý

2.3 Hlava

Hlava obklopená zrcadly, pohled zdůrazňují světelné paprsky. Objekt se jmenuje *Hlava* a je to autoportrét. Ztracen v mnohosti obrazů, v některých autor vidí sám sebe, v jiných vidí vzdálené odrazy. Úvahy bez konce, otázky bez odpovědí, hádanky bez řešení. I tímto obdobím člověk prochází při formování osobnosti.

Obr. 5 *Hlava* s laserovými paprsky, foto: Mikuláš Starý

2.4 Transformation

Transformation se zabývá proměnou prvotní sochařské vize v akci tvarování skloviny pomocí formy. Originální metoda *3D lineární formy* je prezentována v komplexním složeném objektu. Instalace umožňuje zpětnou projekci skleněné figury do formy, ve které byla vytvořena. Tím dochází k interakci diváka a uměleckého objektu. V symbolické rovině se jedná o formování osobnosti člověka.

Obr. 6 forma a sklo, foto: Mikuláš Starý

Obr. 7 *Transformation*, foto: Mikuláš Starý

3 REŠERŠE- VÝTVARNÍ UMĚLCI

V této části bych rád uvedl několik jmen umělců, kteří mne v průběhu tvorby inspirovali a ovlivňovali. Jedná se o sochaře pracujícími s různými médii. Jsou to umělci pracující s konstrukcemi a lineárními sochami. Další zde představuji pro jejich práci s lidským tělem, které se v mé práci stalo kontrastem ke konstrukcím. Také rozlišuji, jak umělci pracují s materiálem či prostorem. Někteří se snaží konstruovat a jiní zase dekonstruovat. Někteří se snaží definovat mentální prostor, jiní zase dávají svému dílu jasné a viditelné formy.

3.1 Antony Gormley

3.1.1 Biografie

Britský sochař narozený roku 1950 v Londýně patří obecně k významným osobnostem. Je nositelem ocenění prestižní Turnerovy ceny a je důstojníkem Řádu britského impéria. Vystudoval obory archeologie, antropologie, historie umění na Trinity College University v Cambridge. Studium zakončil postgraduálním programem sochařství na Slade School of Fine Art College London.⁵

Antony Gormley je široce uznávaný sochař, především díky instalacím ve veřejném prostoru. Těmito sochami zkoumá vztah lidského těla k vesmíru. V jeho práci dochází ke kritickému střetnutí vlastního těla s těmi ostatními takovým způsobem, který konfrontuje základní otázky o tom, kde lidé stojí ve vztahu k přírodě a vesmíru. Gormley se neustále snaží identifikovat umělecký prostor jako místo, kde mohou vznikat nové chování, myšlenky a pocity.⁶

3.1.2 Reflection II

Z autorových prací mne nejvíce zaujaly instalace odlitků vlastní postavy se zrcadlem. V článku muzea a parku soch deCordova jsem se dočetl, jak odlitky postav fungují v instalaci se zrcadlem. Antony Gormley instaloval jednu kovovou postavu v exteriéru architektury čelem k prosklené stěně a druhou postavu naproti z vnitřní strany. Tím se při pohledu z vnější

---

⁵ Antony Gormley [online], poslední aktualizace 30. 1. 2017 02:29 [cit. 2017-03-25]. Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Antony_Gormley

⁶ Biography. Antony Gormley [online]. official website [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.antonygormley.com/biography>

strany vytváří odrazy postavy v exteriéru a zároveň je vidět obraz postavy umístěné uvnitř. Toto spojení obrazů a odrazů vyvolává zmatení. Architektonická bariéra (skleněná stěna) definuje tento optický klam jako obraz odcizení

„Reflection II is comprised of two 1,600-lb iron casts of the sculptor's 6-foot-3-inch body facing each other on either side of an expansive glass wall next to the entrance of the museum. One figure stands outside while the other confronts his counterpart from the inside. Their arrangement transitions the viewer from the outdoor sculpture park to the indoor galleries, echoing the deCordova's mission of combining outdoor sculpture with the indoor museum experience. The repeated images cause momentary confusion; are the sculptures doubles or reflections? This placement plays with the concept of internal / external, both in terms of the architectural space (indoor versus outdoor), and the identities of the figures, the sculptor and the viewer (self versus other). The architectural barrier of the building defines the sculpture, making it an image of alienation.“⁷

Obr. 8 Antony Gormley, Reflection II, 80. léta 19. stol.

3.2 Monika Sosnowska

Tato současná polská umělkyně připoutala mou pozornost v době, kdy jsem se začal zajímat o spadlé a zničené elektrické stožáry. Jelikož práce této umělkyně jsou sochy ve skutečném měřítku, které prošly nějakým deformačním procesem. Jedná se většinou o ocelové části

---

⁷Reflection II. DeCordova [online]. 2009 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <https://decordova.org/art/sculpture-park/reflection-ii>

architektury. „*She has explained: ‘I am especially interested in the moments when architectural space begins to take on the characteristics of mental space.’*“⁸

Na 52. Bienále v Benátkách představila instalaci s názvem “1:1“, kdy do pavilonu Polonia nainstalovala fragment architektury v reálném měřítku. O této instalaci Sosnowská napsala: ‘It should look as if two buildings have been constructed in the same space and have to live in symbiosis, or rather to parasite on each other. To fight, or rather to wrestle with each other. In reality my intention is to create a surreal and impossible situation.’⁹

Obr. 9 Monika Sosnowska, ‘1:1’, 52. Benátské bienále- Polský pavilon, 2007

V kresbách jsem zpracovával námět spadlých stožárů, které přes svou staticky navrženou konstrukci neodolaly povětrnostním vlivům a zdeformovaly se, či přímo padly k zemi. Tím popírají důvěryhodnost statických výpočtů. Na internetu lze nalézt nespočet fotografií takovýchto stožárů, které selhaly, ale tím se staly něčím novým. Stali se sochami, které často něco připomínají. Zajímá mě ta proměna od užitkové konstrukce s daným technickým účelem ke konstrukci připomínající „živou“ strukturu bez jasného důvodu své existence.

---

⁸ Monika Sosnowska [online], poslední aktualizace 5. 12. 2016 21:28 [cit. 2017-03-02]. Wikipedie. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Monika_Sosnowska

⁹ Monika Sosnowska [online], poslední aktualizace 5. 12. 2016 21:28 [cit. 2017-03-02]. Wikipedie. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Monika_Sosnowska

3.3 John Panting

John Panting se narodil na Novém Zélandu v roce 1940, sochařství přišel studovat do Velké Británie na Royal College of Art v roce 1964. Velmi rychle si vybudoval kariéru jako sochař a pedagog. Sochař John Panting vytváří dle kritiků umění minimalistické sochy, které svůj objem vyjadřují v liniích. Nejčastěji používal materiál ocel a ocelové lana. Vlastnosti linií sleduje také v kresbách a grafikách. Navzdory krátkému životu vytvořil díla, které jsou zastoupeny především v New Yorku, na Novém Zélandu a v Londýně.¹⁰

Obr. 10 John Panting, installation Serpentine Gallery, 1975

Otevřené formy prostorové konstrukce z oceli ukazují, jak se Panting pokoušel sloučit konstruktivismus a pozdní modernistické sochařství v době, kdy modernistické postoje nebyli konsenzuální s konstruktivistickými.¹¹

Sochy Johna Pantinga mě inspirovaly pro svou jednoduchost vyjádření prostoru. Lineární utváření prostoru se odráží i v mé práci, kde se pomocí linií a jednoduchých konstrukcí, snažím formovat tvarově složitější objekt. Tak na mě působí i Pantingovy sochy, které pomocí několika linek nastiňují celou strukturu, či vymezují prostor, který samy fyzicky nezaujmají.

---

¹⁰ Robin Greenwood. John Panting Rediscovered. *Poussin Gallery* [online]. 2007 [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.poussin-gallery.com/site.php?exhibition=46>

¹¹ David Maskill. John Panting / Peter Robinson / State of the art. *Adam Art Gallery* [online]. 2013 [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.adamartgallery.org.nz/past-exhibitions/panting-robinson/>

3.4 Hans Bellmer

3.4.1 Přiblížení autorovy tvorby

Německý a francouzský umělec polského původu. Hans Bellmer se narodil v roce 1902 v Katovicích. Tento autor tvořící v surrealistickém duchu zprvu kreslí pro svou vlastní reklamní kancelář. Z důvodů války odjíždí do Francie, kde se brzy stává jednou z předních osobností surrealismu. André Breton, který byl obdivovatelem Bellmera a to nejvíce v jeho zpracování tematiky těla. Tematika ženského těla byla hlavním tématem Bellmerovy tvorby. Proslavil se především sochami tvořenými z kusů panenek a figurín. Bellmerova tvorba obsahuje i fotografické díla, tím se řadí také mezi přední surrealistické fotografy. Zajímavá je spolupráce s jeho oblíbenou modelkou Unica Zürn. Tuto spolupráci popsal Valery Oisteanu v článku na serveru The Brooklyn Rail.¹²Zde je úryvek z článku o Bellmerovy a Zürn:

„First came Bellmer’s bondage drawings—what he called “altered landscapes” of the human body—with ropes cutting deeply into female flesh. These fantasies dated back to 1946, but it wasn’t until 1954 – 58, when Zürn took on the role of the willingly submissive model, that Bellmer made a series of uncanny photographs reproducing the earlier drawings, such as “Unica” (1958).”¹³

Obr. 11 Hans Bellmer, “Tenir au frais (‘Keep Cool’)”

---

¹² Martina Glenn. Hans Bellmer. *Artmuseum.cz* [online]. 9. 12. 2007 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=151

¹³ Valery Oisteanu. Bound: HANS BELLMER and UNICA ZÜRN. *The Brooklyn Rail* [online]. 3. 5. 2012 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://brooklynrail.org/2012/05/artseen/bound-hans-bellmer-and-unica-zrn>

3.4.2 Inspirace

Kresby

Část Bellmerovy tvorby zaujímají propracované kresby, které mne zaujaly citlivému a zdánlivě jednoduchému způsobu kresby objemu pomocí linek. Některé kresby nazval „změněné krajiny“ lidského těla, což naznačuje jeho surrealistické pojetí ženského těla (jenž v jeho tvorbě převládá), z jehož části kombinuje a vytváří nové organické tvary a struktury. V těch lze často vyčíst i jistá situace, často erotická.¹⁴

Sochy

Hans Bellmer mne zaujal především tvorbou soch z figurín a částí ženských těl. Ženské tělo zpracovává v podobě mechanických panenek v životní velikosti. Z těmi dál pracuje a instaluje je pro fotografie do různých scén, ze kterých jsou patrné surrealistické tendence. Jakožto původem německý umělec svým dílem kritizoval nacistický režim, kvůli kterému Německo opustil na začátku třicátých let devatenáctého století a začal žít v Paříži, kde se stal významným představitelem surrealistické generace.

---

¹⁴ Valery Oisteanu. Bound: HANS BELLMER and UNICA ZÜRN. *The Brooklyn Rail* [online]. 3. 5. 2012 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://brooklynrail.org/2012/05/artseen/bound-hans-bellmer-and-unica-zrn>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 REALIZACE

4.1 Záměr realizace

Záměrem realizace bylo vytvořit komplexní umělecké dílo, které by znázorňovalo celý proces proměny amorfni skloviny ve výsledný skleněný objekt. Metodu řízeného formování foukaného skla pomocí lineární prostorové formy, bylo potřeba experimentálně vyvinout. Z tohoto procesu vznikla *3D lineární forma*, která je spolu s výslednou skleněnou figurou součástí instalovaného objektu.

Sestava celé kompozice skládaného objektu vyžaduje realizaci třech technologicky a materiálně odlišných částí:

1. *3D lineární forma*
2. Foukané duté sklo tvarované ve formě
3. Ploché sklo s reflexní vrstvou

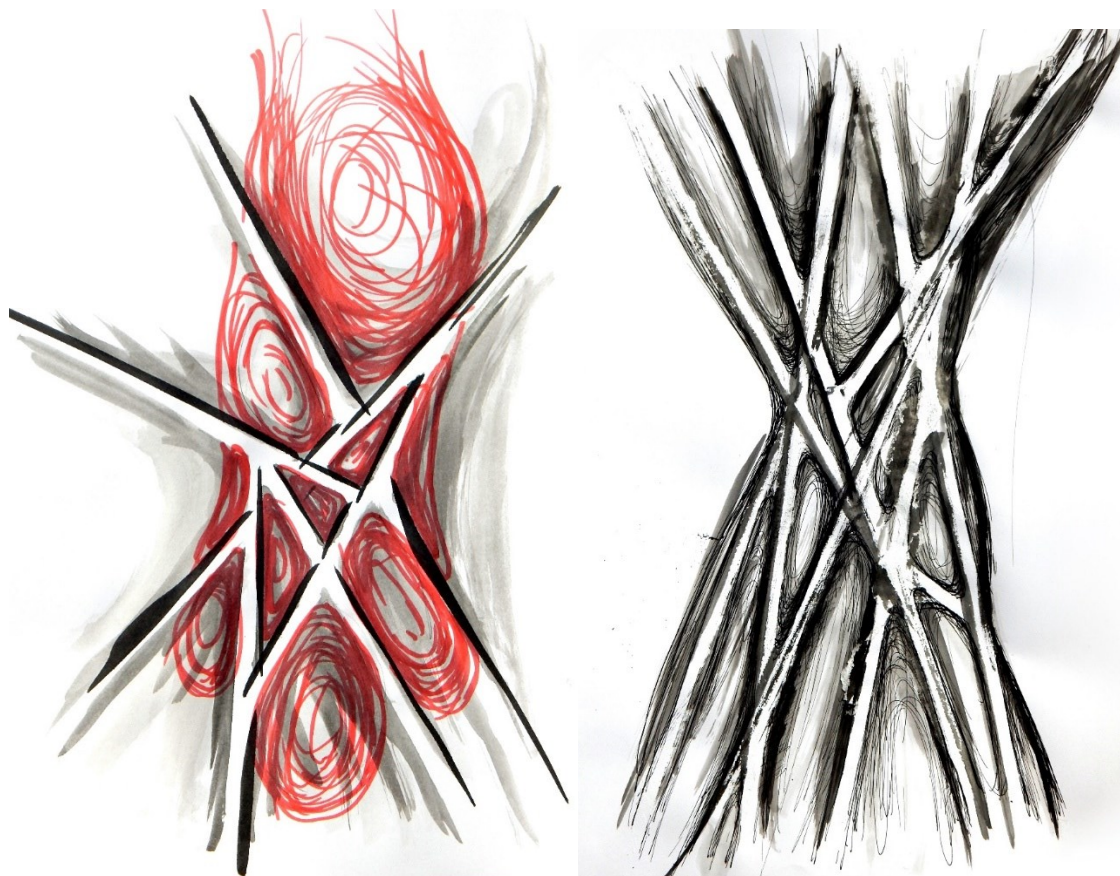
Realizace jednotlivých částí, následné sestavení a instalace je popsáno v následujících kapitolách.

4.2 Návrhy a hledání tvaru

Hlavní fází, před samotnou realizací, pro mne bylo hledání tvaru. Ten by měl vzniknout formováním skloviny v *3D lineární formě*. Prováděl jsem rešerši mezi sochaři, kteří pracují s konstrukcemi či lineárním zpracováním objemu. Snažil jsem se porozumět jejich způsobu tvorby. Já jsem se začal zabývat představou ztvárnění lidského těla, jako encyklopedií tvarů. Lidské tělo má i teoretický význam pro mou práci, ve vztahu k tématu formování osobnosti člověka. Mým předmětem zkoumání se tedy stalo, jak pomocí několika linií, tvarovat sklovinu do organických tvarů, připomínajících lidskou postavu. Postupoval jsem tak, že jsem pomocí kresby studoval proporce, polohy a kompozice lidského těla. Tento způsob nestačil pro hledání tvaru linií, které by sledovali tvary lidského těla. Pak jsem skici použil pro modelování postavy z hlíny. Na hliněném modelu jsem hledal klíčové body linií, aby po vyfouknutí sklem se vytvořil potřebný tvar. Tímto způsobem vznikla série drátěných modelů forem, do kterých jsem sklo foukal.

4.2.1 Kresby

Kresebnými studii jsem hledal polohy lidského těla vhodné pro mou práci. Některé jsem kreslil jako sochařské studie reálných proporcí postavy a další zase jako kresby, kde jsem kladl důraz na fyzikální vlastnosti skla. Takovéto kresby, kde jsem studoval chování foukaného skla do formy, byly inspirovány umělcem Hansem Bellmerem, který ve svých kresbách vrství linky, jako vrstevnice.

Obr. 12 kresby, návrh formy, autor: Mikuláš Starý

4.2.2 Modely

Tvorba prostorových a funkčních modelů byla nejdůležitější součástí při hledání výsledného tvaru. Začínal jsem u jednoduchých konstrukcí a tvarů, abych si ujasnil fyzikální vlastnosti a chování skloviny při tvarování.

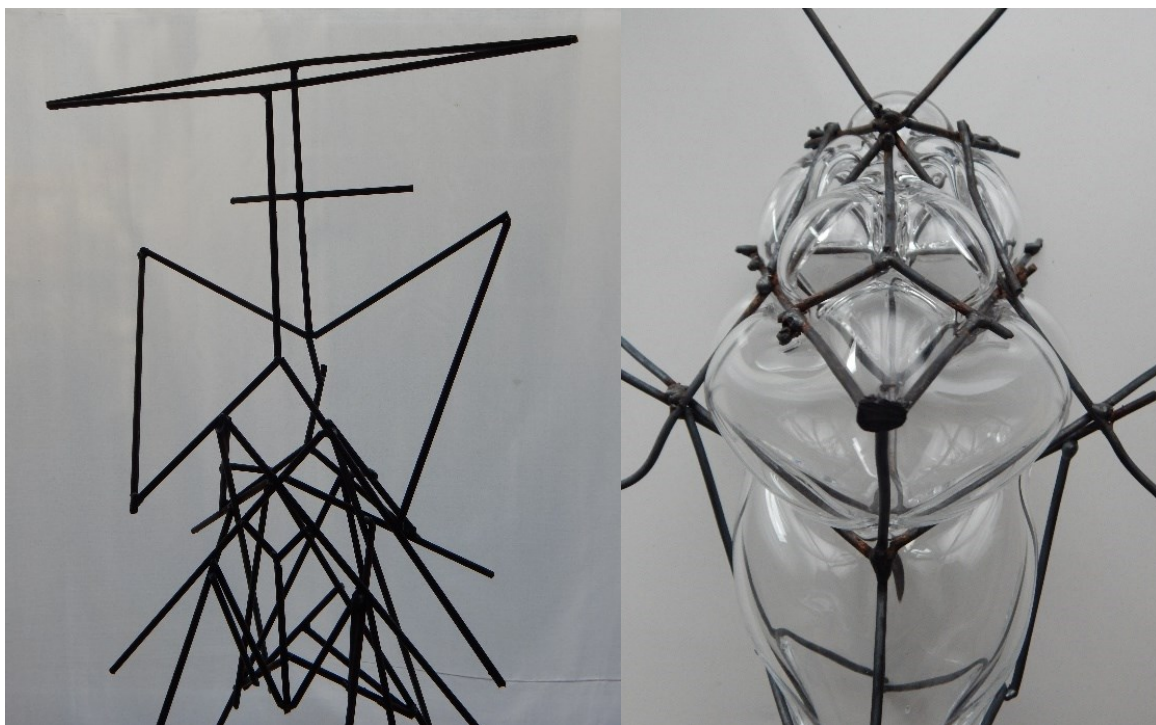
Obr. 13 Gumové balóčky nafouknuté do drátěné konstrukce, foto: Mikuláš Starý

Obr. 14 svařování a hliněný model, foto: Mikuláš Starý

4.3 3D lineární forma

Novou metodu formování skloviny jsem hledal a ověřoval praktickými experimenty. Nazval jsem ji *3D lineární forma*. Dospěl jsem k následujícímu postupu, který odpovídá mému záměru: Na základě studijních skic lidské postavy a následně přípravných deformačních kreseb, jsem vymodeloval lidskou postavu z hlíny. Hliněná figura odpovídá představě o výsledném tvaru skla. Do hlíny jsem vtiskl kovové lineární prvky tak, abych zafixoval jejich polohu. Po sestavení prostorové lineární struktury jsem v uzlových bodech kovové tyče svařil. V dalším kroku jsem hlínu z formy vyplavil vodou, tím vznikla *3D lineární forma*. Do této formy jsem vyfoukl roztavenou sklovinu pomocí sklářské pišťaly. Vznikla tak skleněná plastika lidské postavy.

Obr. 15 kovová forma z prutů prázdná a se sklem, foto: Mikuláš Starý

4.4 Foukání skla

Klasické formy určují tvar skloviny v celém objemu, kdyžto mnou navržená a vyzkoušená *3D lineární forma*, dává sklovině tvar pouze pomocí linií a zbylý tvar dostane vlivem foukání do píšťaly, teplotou a fyzikálními vlastnostmi skloviny. Do určité míry má sklo možnost se volně tvarovat, forma určuje pouze základní proporce. Díky tomu je každý výrobek svým způsobem originál.

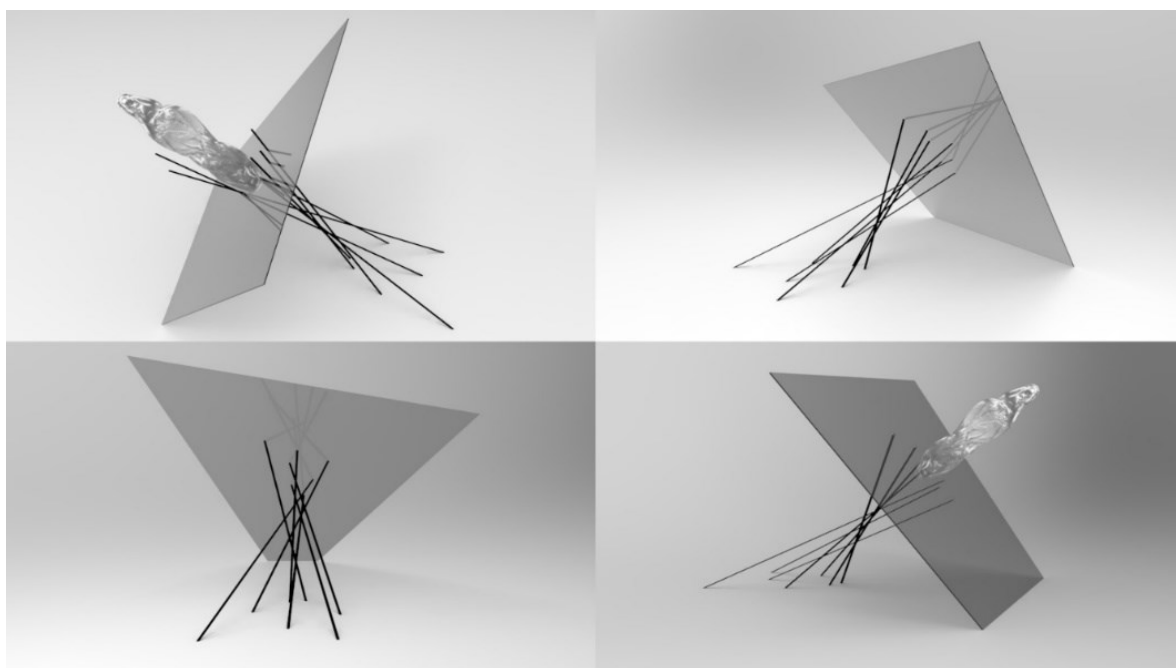
Obr. 16 foukané sklo v kovové formě, foto: Mikuláš Starý

4.5 Instalace

Instalace v tomto případě je sestava tří částí – 3D lineární forma, foukané sklo, ploché sklo s reflexní vrstvou. Zvažoval jsem několik způsobů sestavení a prezentování výsledného objektu *Transformation*.

4.5.1 Návrhy

Jednou z variant, byla instalace plochého skla na formu, stojící na zemi. Objekt vypadal příliš staticky a připomínal stolec. Bylo nutné tedy přemýšlet o jiných způsobech instalace. V počítači vytvořená vizualizace představuje instalaci s nakloněnou rovinou jedné z částí objektu.

Obr. 17 vizualizace instalace, autor: Mikuláš Starý

Spolu s vedoucím práce jsme došli k řešení, instalovat objekt do volného prostoru. Toto řešení umožnilo na objekt nahlížet z nových pozorovacích úhlů. Tím, že divák může procházet pod zavěšeným objektem, se také zamezilo fyzickému kontaktu diváka a díla.

4.5.2 Realizace instalace 1:1

Složitou instalaci zavěšením ze stropu bylo potřeba prakticky vyzkoušet. Sestavil jsem tedy model ve skutečné velikosti, s použitím reálných materiálů, které budou použity ve finální instalaci. Tímto jsem ověřoval navržené proporce a poměry celkové kompozice. Také jsem zkoumal poměr velikosti objektu ve vztahu k lidské postavě.

Obr. 18 ověřování proporcí a poměrů, foto: Mikuláš Starý

4.5.3 Technické řešení instalace

Specifické technické řešení instalace, které vychází z návrhu instalace uměleckého objektu, zavěšeného v prostoru. Zavěšení pomocí kovových táhel je na čtyřech místech ukotveno v plochem skle. Distanční podložky z měkkého materiálu zamezují kontaktu kovu se sklem. Zavěšení z betonového stropu bylo nutné vyřešit ukotvením objektu pomocí hmoždinek. Objekt, vážící cca 45kg, zatěžuje čtyři táhla silou něco přes 10kg. Podle toho jsem volil nosnost hmoždinek a šroubů.

5 TECHNOLOGIE VÝROBY

Tato část odborně popisuje technologie a technologické postupy, které jsem využil při realizaci závěrečné práce.

5.1 Výroba skla foukaného skla

Výroba skla pomocí techniky foukání sklářskou píšťalou, se používá již od přelomu našeho letopočtu, kdy ji údajně objevili Féničané. Sklářská píšťala, která je hlavním nástrojem pro výrobu foukaného skla, je vyrobena z ocelové trubky. Na jednom konci je náustek a na druhý se nabírá sklovina. Běžné je foukání skla bez použití formy, ale také foukání do dřevěných nebo kovových forem. V mém případě jsem nechal sklovinu rozfouknout do kovové formy, složené z tyčí.

5.1.1 Tavení skla

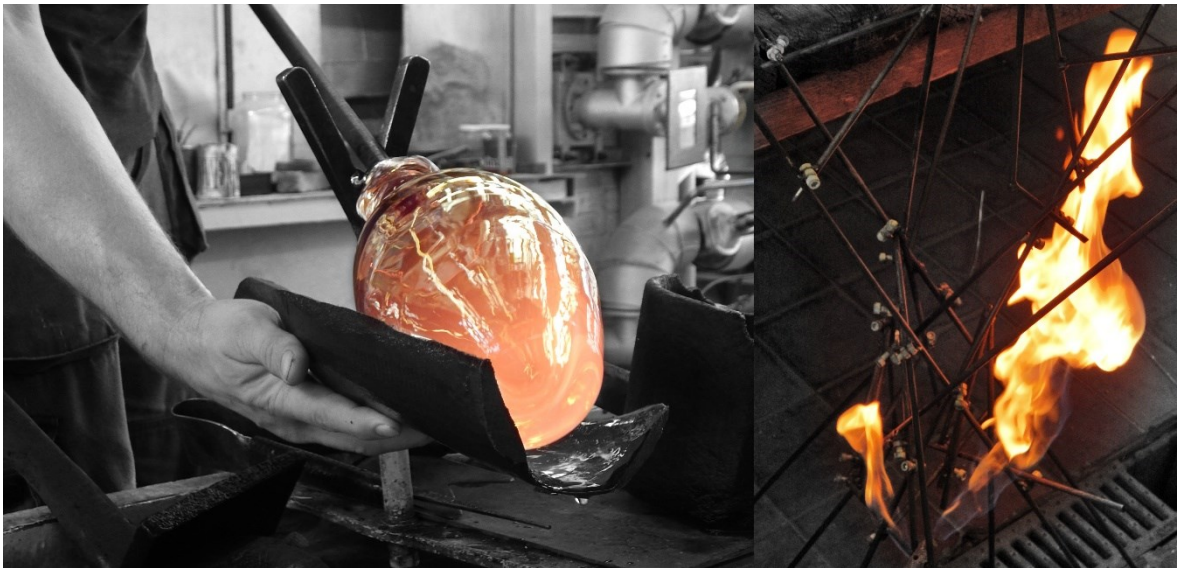
Tavení skla pro foukání do formy probíhalo v pecích v ateliérové huti při Střední umělecko-průmyslové škole sklářské ve Valašském Meziříčí. Tyto pece jsou otápěné plynem tangenciálními hořáky. Sklo se taví ve speciálních pánvích, proto se těmto pecím říká také pánvové. Pro mou práci jsem si zvolil sklo křišťálové. Křišťálové sklo je potřeba při tavení odbarvovat.

5.1.2 Foukání skla

Základem foukaného skla je vždy skleněná baňka na konci sklářské píšťaly. Velikost baňky se odvíjí od požadované velikosti výrobku. Na baňku se v dalším kroku nabírá sklovina, která se vytvaruje pomocí dřevěného nástroje zvaného „svalák“ do koule. Další krok je specifický pro mou formu, jelikož je forma vysoká 90cm, musí se sklovina před-tvarovat do podlouhlého, válcovitého tvaru. Mezi tím se kovová forma nahřívá plamenem, aby prudce neochladila sklovinu. Po vyfouknutí skloviny do formy je důležité sklo rychle, ale opatrně přesunout do chladicí pece, kde sklo i s formou plynule zchladne. Tímto se zajistí, že ve skle nebude pnutí, kvůli kterému by mohlo prasknout. Vychlazené sklo vyndám tak, že formu rozšroubuji.

Obr. 19 základní baňka a tvarování „svalákem“, foto: Mikuláš Starý

Obr. 20 před-tvarování skloviny a nahřívání formy, foto: Mikuláš Starý

5.1.3 Opracování skla

Prvotní opracování skla vždy zahrnuje zbavení skla části, kde byla sklářská píšťala. To se provádí řezáním na pile s diamantovým kotoučem, nebo takzvaným opukáváním, kdy se využívá pro oddělení nízké tepelné vodivosti skla a tepelné roztažnosti. V mém případě jsem použil řezací pilu na sklo. Sklo v místě řezu je nerovné a hrubé. Další část opracování je broušení. Pro dosažení lesku je potřeba postupně snižovat zrnitost brusiva. To je pro hrubé broušení volné brusivo. Jemné broušení se provádí na kotoučích s vrstvou diamantového prášku. Finálního lesku je možné docílit použitím plstěných kotoučů a speciální pasty, jejíž původ je v sopečných kráterech.

5.2 Svařování kovové formy

Pro svařování kovové formy jsem zvolil svářecí techniku, kdy se svařuje tavící se elektrodou elektrickým obloukem v ochranné atmosféře tvořené plynem oxidem uhličitým. Tuto techniku jsem zvolil především kvůli snadné manipulaci a předešlými zkušenostmi s touto svařovací technologií.

5.2.1 Svařování tavící se elektrodou v ochranné atmosféře CO₂

Princip svařování spočívá v hoření elektrického oblouku mezi tavící se elektrodou a základním materiálem. Svařovací drát, který se odvíjí z cívky, je třecím kontaktem v měděné kontaktní špičce svařovacího hořáku napájen elektrickým proudem ze svařovacího zdroje. Okolo svařovacího drátu a svařovací lázně proudí ochranný plyn, který chrání svařovou lázeň a zároveň napomáhá zapálení a stabilizaci elektrického oblouku. Hořící elektrický oblouk roztaví elektrodu a svařovaný materiál, tím dojde k pevnému spojení kovu.¹⁵

5.3 Zpracování plochého skla

Pro realizaci bylo z důvodu záměru odrazu a průhlednosti použito polopropustné zrcadlo. Návrh tvaru plochého skla byl nepravidelný čtyřhran, proto bylo potřeba ploché sklo ořezat do požadovaného tvaru a zabrousit. Pro řezání skla se používá diamantový řezák. Sklo narezané diamantovým řezákem se odlomí s použitím speciálního pravítka, které rovnoměrně působilo na řez za účelem odlomení.

---

¹⁵ AMBROŽ, Oldřich; KANDUS, Bohumil; KUBÍČEK, Jaroslav. Technologie svařování a zařízení. Recenzent Václav Minařík. 1. vyd. Ostrava: Česká svářečská společnost ANB, ZEROSS, 2001. 395 s. ISBN 80-85771-81-0

Obr. 21 řezání plochého skla, foto: Mikuláš Starý

Další fází opracování plochého skla, bylo vyvrtání děr, pro uchycení ke stropu. Pro vrtání skla se používá vrták s dutinou ve středu a je vyroben z diamantového prášku. Vrtání probíhá na principu odbušování materiálu.

5.3.1 Polopropustné zrcadlo

Dalšími názvy jsou průhledné zrcadlo, oboustranné zrcadlo, špionážní zrcadlo, nebo v angličtině semi-transparent mirror, two-way mirror, atd. Taková zrcadla a jejich varianty se používají například pro zneprůhlednění fasád budov. Polopropustné zrcadlo jsem v kompozici použil k docílení efektu optického propojení foukaného skla a formy v zrcadlovém odrazu.

5.3.2 Fyzikální vlastnosti

Sklo je potaženo velmi tenkou (jen několik atomů) nejčastěji hliníkovou vrstvou, které propouští světlo. Zrcadlový efekt ovlivňuje poměr intenzity světla na každé straně. Pokud je intenzita světla vyrovnaná na obou stranách je zrcadlo průhledné a odráží jen minimum světla. Se zvyšujícím se rozdílem intenzity, na straně intenzivnějšího světla vzniká zrcadlový efekt. K úplnému zamezení průhlednosti dochází při poměru intenzity světla přibližně 1:8.

16

---

¹⁶ One-way mirror[online], poslední aktualizace 23. 1. 2017 21:57 [cit. 2017-03-019]. Wikipedie. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/One-way_mirror

ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem ztvárnil svou představu o kontrastu strohých prostorových struktur s křehkou poezií skla a jejich propojení v zrcadlovém odrazu.

Projekt jsem nazval *Transformation – transform vision into action*. Sochařské vize byly převedeny do akce tvarování skloviny pomocí formy tak, aby výsledek odpovídal přibližně prvotní představě. Proměnu skloviny do uměleckého skla tímto postupem jsem nazval *3D lineární forma*, protože formující prostorová struktura je sestavena z lineárních kovových prvků.

Novou metodu formování skloviny jsem hledal a ověřoval praktickými experimenty. *3D lineární formu* jsem dále zdokonalil přidáním šroubových spojů. Tím je jedna forma použitelná pro více použití. Každá skleněná socha je trochu jiná. Výsledek je závislý nejen na formě, ale také na způsobu foukání skloviny pomocí sklářské píšťaly. I v tomto jsem splnil předpoklad hledání originální umělecké metody.

Kompozicí jednotlivých částí do jednoho objektu byl realizován záměr vytvořit komplexní umělecké dílo. Objekt je nainstalován zavěšením ze stropu a skládá se z kovové formy, skleněné plastiky a polopropustného zrcadla. Pozorováním objektu dochází ke splnutí formy a skleněné plastiky v odrazu na rovině polopropustného zrcadla. Divák tak může pozorovat proměnu vycházení skleněné figury ze železné formy.

Jsem rád, že se mi mé představy a záměr realizace podařilo uskutečnit. Snaha zrealizovat počáteční vizi mne motivovala k získávání nových znalostí a dovedností. Při realizaci jsem si ověřil mnohé teoretické znalosti. Obohatila mne tvrdá manuální práce na sklářské huti, trpělivost při hledání optimálního řešení z mnoha technologických a materiálových zkoušek.

Realizaci objektu *Transformation* pokládám za další krok svého uměleckého růstu.

Obr. 22 *Transformation*, finální kompozice, foto: Mikuláš Starý

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- CABEJŠEK, Milan. Zušlechťování skla. Praha: L+P, 2004. ISBN 80-239-4265-4.
- HLAVÁČ, Jan. Základy technologie silikátu. 2. vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1988. ISBN 04-816-88.
- MILLER, Judith, Frankie LEIBE a Mark HILL. Sklo 20. století. 1. vyd. Bratislava: Noxi, 2005. ISBN 80-89179-21-5.
- THWAITES, Angela. Mold making for glass. London: Bloomsbury, 2011, 144 s. ISBN 978-1-4081-1433-9.
- CUTLER, Vanessa. New technologies in glass. London: A&C Black, 2012, 128 s. ISBN 978-1-4081-3954-7.
- ČAPEK, Karel. Hordubal. Povětroň. Obyčejný život. Praha: Slovart, 2011. ISBN 978-80-7391-459-2.
- COOLEY, CHARLES HORTON. 1902. "The Looking-Glass Self." Pp. 189 in Social Theory: The Multicultural Readings (2010) edited by C. Lemert. Philadelphia: Westview Press.
- W. REVANS, Reginald. The ABC of Action Learning. 2. Chartwell-Bratt Student litteratur, 1983, 84 s. ISBN 0862380448, 9780862380441.
- JUNG, C.G. (1956). Symbols of Transformation, Collected Works of C. G. Jung, London: Routledge. ISBN 978-0-415-13637-2
- AMBROŽ, Oldřich; KANDUS, Bohumil; KUBÍČEK, Jaroslav. Technologie svařování a zařízení. Recenzent Václav Minařík. 1. vyd. Ostrava: Česká svářečská společnost ANB, ZEROSS, 2001. 395 s. ISBN 80-85771-81-0

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

- Antony Gormley [online], poslední aktualizace 30. 1. 2017 02:29 [cit. 2017-03-25]. Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Antony_Gormley
- Biography. Antony Gormley [online]. official website [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.antonygormley.com/biography>
- Reflection II. DeCordova [online]. 2009 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <https://decor-dova.org/art/sculpture-park/reflection-ii>
- Monika Sosnowska [online], poslední aktualizace 5. 12. 2016 21:28 [cit. 2017-03-02]. Wikipedie. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Monika_Sosnowska
- Robin Greenwood. John Panting Rediscovered. Poussin Gallery [online]. 2007 [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.poussin-gallery.com/site.php?exhibition=46>
- David Maskill. John Panting / Peter Robinson / State of the art. Adam Art Gallery [online]. 2013 [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.adamartgallery.org.nz/past-exhibitions/panting-robinson/>
- Martina Glenn. Hans Bellmer. Artmuseum.cz [online]. 9. 12. 2007 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=151
- Valery Oisteanu. Bound: HANS BELLMER and UNICA ZÜRN. The Brooklyn Rail [online]. 3. 5. 2012 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://brooklynrail.org/2012/05/artseen/bound-hans-bellmer-and-unica-zrn>
- One-way mirror[online], poslední aktualizace 23. 1. 2017 21:57 [cit. 2017-03-019]. Wikipedie. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/One-way_mirror

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 odraz, foto: Mikuláš Starý	13
Obr. 2 <i>Vzdor</i> , foto: Mikuláš Starý.....	14
Obr. 3 <i>Vysoké napětí</i> , světelný objekt, foto: Mikuláš Starý	15
Obr. 4 kresba zdeformovaného stožáru, autor: Mikuláš Starý	16
Obr. 5 <i>Hlava s laserovými paprsky</i> , foto: Mikuláš Starý	16
Obr. 6 forma a sklo, foto: Mikuláš Starý	17
Obr. 7 <i>Transformation</i> , foto: Mikuláš Starý	18
Obr. 8 Antony Gormley, <i>Reflection II</i> , 80. léta 19. stol.	20
Obr. 9 Monika Sosnowska, ‘1:1’, 52. Benátské bienále- Polský pavilon, 2007.....	21
Obr. 10 John Panting, installation Serpentine Gallery, 1975.....	22
Obr. 11 Hans Bellmer, “Tenir au frais (‘Keep Cool’)”	23
Obr. 12 kresby, návrh formy, autor: Mikuláš Starý	27
Obr. 13 Gumové balóanky nafouknuté do drátěné konstrukce, foto: Mikuláš Starý ...	28
Obr. 14 svařování a hliněný model, foto: Mikuláš Starý.....	28
Obr. 15 kovová forma z prutů prázdná a se sklem, foto: Mikuláš Starý	29
Obr. 16 foukané sklo v kovové formě, foto: Mikuláš Starý	30
Obr. 17 vizualizace instalace, autor: Mikuláš Starý	31
Obr. 18 ověřování proporcí a poměrů, foto: Mikuláš Starý.....	32
Obr. 19 základní baňka a tvarování „svalákem“, foto: Mikuláš Starý.....	34
Obr. 20 před-tvarování skloviny a nahřívání formy, foto: Mikuláš Starý	34
Obr. 21 řezání plochého skla, foto: Mikuláš Starý	36
Obr. 22 <i>Transformation</i> , finální kompozice, foto: Mikuláš Starý	38

SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ

Gormley_580.jpg. In: <https://decordova.org/> [online]. Lincoln: deCordova, 2008 [cit. 2017-05-09]. Dostupné z: https://decordova.org/sites/default/files/G/gormley_580.jpg

Monika-Sosnowska-1-1-Hugo-Boss-Prize-Finalist.jpg. In: <http://artobserved.com/> [online]. Art Observed, 2011 [cit. 2017-05-09]. Dostupné z: <http://cdn.artobserved.com/2011/11/Monika-Sosnowska-1-1-Hugo-Boss-Prize-Finalist.jpg>

1345802204_Untitled-5.jpg. In: <http://www.poussin-gallery.com/> [online]. Poussin Gallery, 1975 [cit. 2017-05-09]. Dostupné z: http://www.poussin-gallery.com/works/1345802204_Untitled-5.jpg

oisteanu-web1.jpg. In: <http://brooklynrail.org> [online]. The Brooklyn Rail, 2012 [cit. 2017-05-09]. Dostupné z: http://brooklynrail.org/article_image/image/9610/oisteanu-web1.jpg